

Megjelenik a Társalkodóval minden héten kétszer: t. i. vasárnap és csütörtökön. Előfizetheti helyben a szerkesztő s kiadó tulajdonosnál uri utca 453dik sz. alatti Trattner-Károlyi ház első emeletében, egybeült pedig minden királyi posta-hivatalnál. Az ausztriai birodalomba vagy külföldi tartományokba kívántató példányok iránt csupán a bécsi cs. főpostahivatal utján történhetik a megrendelés. Az Ertesítőben mindenféle hirdetés félével s pontosan és jutányosan közöltetik.

Hirlapi félévünk vége közelegetével a jövő július-decemberi félesztendei folyamért járandó előfizetésre vagyunk szíves tiszteletű bizodalommal felszólítani bátrak a két testvér hazai tisztelt olvasó közönséget. Mivel pedig az általunk is közölt fensőbb rendelet szerint a nm m. kir. udvari kincstár által a **hetenként kétszer** szétküldetni szokott hirlapok minden példányától a félévi postadíj 48 p. krról 1 frt. 12 kr-ra, a hetenkint többször szétküldetni szokottaktól pedig 2 pforintra emeltetett: ez okból kénytelenek vagyunk az eddigi szokott félévi postai előfizetés-díjt az említett fensőbb rendelet következtében lapjaink hétszakos kétszeri szétküldetése mellett 24 pengő krral emelni. S minthogy a Magyarország és Erdély posttaállomásának nagyobb részire még jövő félesztendőben is hetenként csak kétszer történendik a hirlap- és levél-szállítás, ennél fogva még jövő félesztendei (július-decemberi) hirlap-folyamunk hetenként, mint eddig, két ízben fog megjelenni és szétküldetni; 1848tól kedve azonban, mivel addig hiteles tudósítás szerint a hetenkénti négyszeres postajárás a még eddig ezzel nem bíró vidékekre is ki fog terjeszteni, fensőbb k. engedelmél fogva testvér-lapjaink is hetenkénti, négy ízbeni megjelenésöknél fogva, négy ízben is fognak szét küldeteni hetenként minden tájra.

Az előrebocsátottakhoz képest a félévi előfizetés boríték nélkül s házhoz küldéssel Budapesten mint eddig 5 pengő forint, borítékosan szinte Budapesten házhozküldéssel, mint eddig, 6 pforint; — borítékosan postán 6 frt. 24 kr. pengő. Előfizetheti helyben Pesten uri utca 453dik számú Trattner-Károlyi ház első emeletén a szerkesztőségénél s Magyar- és Erdélyországban minden kir. postahivatalnál. Az ausztriai birodalomba vagy külföldre kívántató példányok iránt csupán a bécsi főpostahivatal utján történhetik a megrendelés. Pest június 1jén 1847.

A' Jelenkor és Társalkodó szerkesztősége.

FOGLALAT. Magyarország és Erdély. (Kinevezések és előléptetések. Ösiség. I. Budapestnapló. Törvényhatóságok: Pestmegye közgyűlése; tudósítások Győr, Eszék, N. Bány, Balassa-Gyarmat és Nagy-Károly városok köréből. Erdélyi országgyűlés. Társlati élet. Jelentés a magyar orvosok, és természetvizsgálók sopronyi nagygyűlése iránt; a József nádor országos emléklap ügyében; 10ik jelentés Reguly utasára tett adakozásokról.)

Külföld. (Amerika, Portugalia, Spanyolország, Anglia, Franciaország, boroszlói gyapju vásár.)

Ertesítő; gabonaár.

MAGYARORSZAG és ERDÉLY.

Ös. s. ap. kir. felsége Luby Imre kir. kamarai tanácsnokot, saját kérelmére egész fizetése meghagyásával nyugalmazni, s ez alkalommal hosszú és sikeres szolgálatival legmagasabb megelégedését legkegyelmesebben kijelenteni méltóztatott.

A' főmgu m. kir. helytartótanács Szacsya Mihály djjas fogalomgyakorlót fogalmazóvá, — s helyére Radics Sándor eddig díjtalan fogalomgyakorlót léptette elő.

Ösiség. I.

A' reform terére lépett legújabb kor főbb kérdései közt kevés van fontosabb, mint törvénykönyvünkben veres fonalként áthúzódó ösiségi viszonyoknak meg — vagy nem szüntetésé. És e' fontosságot könnyű magyaráznunk tekintve az alapot, mellyen az épül, s a' tárgyat, melly általa értezik. Törvényhozási tekintetben az ösiségről szólva, általa egyszerűleg Magyarország birtokrendszerét értjük, vagyis azon feltételek s kellékeket, mellyek palladiuma alatt a nemesi birtok kezeltek, s tulajdonjogilag használtatik, örököltek, átruházatik stb. Midőn tehát ezen rendszert veszi a' törvényhozás rendezési, átalakítási, módosítási vagy éppen eltörlési tárgyal, igen természetes, hogy országos feladatának egyik legnehezebbikét s tekintve a' 250 ezer család, ezek számos tagjait, ivadékeit s reménybeli nemzedékeit szereteágozt igényeik s előítéletei k e l, bátran mondhatjuk: hogy egyikét végzi legkényeseb foglalkozásnak; mert e' ponton állva három időszakban működik, pedig oly három szakban, melly tér- s értelemben messze áll egymástól s a' lehetlenség miatt képzeletben sem azonosítható.

A' törvényhozás ősi alkotmányunk egyes-hibásnak tapasztalt javításán, vagy hol ez észszerűtlen — tehát megszüntetésén, minő az ösiség is — dolgozván, ezen eljárásban egyesítnie kell multat, jelent és jövőt: mennyiben a' mult foglalata az ősi történeteknek, tára ama körülményeknek, mellyek közt a' javítandó, vagy megszüntetendő polgári institutio nemzetünk életében kifejlett; a' jelen tartalmazza élveit, vagy csalódásit ilyen institutio helyesreményhelytelenségeinek, tehát proba probarum; s a' jövő reményeit ébreszti fel ama hatalmas közgyarapodásnak, mellyre egyesek és nemzetek teremtetésök rendeltetésénél fogva hivatvák, mindenkibe be levén olva a' természettől a' naponkénti tökéletesülés vágya.

Illy fontos tárgy levén az ösiség, bevágván nemzetünk közéletének legbensőbb rejtekeibe, hozzá csak tiszta szándokkal, becsületes akarattal közelíthet minden, ki e' hazának buzgó fia s annak multjában felmagasztosul, jelenét ölelő karokkal fogadja, és szebb jövőjéért tiszta lélekkel imádkozik.

Iróink részint időszaki sajtó utján, részint kimerítő röpiratokban koronként gyakran nyilatkoztak e' kérdésben, de szerfölött bonyodalmas levén az, s annyi magányos-

nak birtokügyét illető, e' mellett pedig korunk embereinek nagy része sem bontakozhatván még ki a' hűbéres kor előítéleteiből — abban lépés — egyes hatóságok utasító pontjait s magányosak indítványait kivéve, nem tétetett. — Legújabbban G o s z t o n y i M i k l ó s avatott felfogás és tollal fejtegeté s hozá emlékezte e' birtok — s ekép haladási nyugót, irván arról egy könyvecskét, melly négy nyomtatott ivre terjed. E' könyvben sok szép, sok jeles — illő sorozatban adatik elő; kimutatattvák az ösiség kártékony eredményei, okozati kivált a' törvénykezés vagy is porlekedésre nézve, mellyekből a' derék szerző méltán következteti, hogy a' szigorú római példájára ő is minden leirt pontja után bátran oda igathatja vala: d e l e n d a m e n s e o e s s e a v i t i c i t a t e m. Mi e' helyen kiereszkedünk ugyan felvett kérdésünk fejtegetése közben annak törvénykezési sok hiányaira is, vagy inkább azon visszaélésekre, mik annak önző s aristocratikus egyoldalúságából erednek: fő igyekezetünk azonban a' tárgyat taglalni politikai s nemzetgazdászati fontosságá értelmében.

Honszerző őseink azon földet, mellyet fegyverek élével elfoglalának, maguk s utódaik részére biztosítandók, állapíták azon egyéb törzs-nemzeteknél is szokásban levő birtokrendszert, mellyszerint egyes, elkülönített javaknak csak azon egy család vérszerinti tagjai lehetének örökösai. E' rendszert első Károly alatt lábrakapott hűbéri viszony s ezt megelőzve a' római törvények elvei, mellyek a' korlát nélküli tulajdonnak eszméjén alapíták a' magán polgári törvény rendszerét — annyira zavarossá tevék, hogy később e' három birtoklási eszme-zavarodásból az adományi rendszernek okvetlen kelle kifejlennie; mi hogy a' lovagkori (dallás) hajdanban a' nemzetségek és nemzetiségek megvédetésére, vagyoni állapotuk épsége megóvására hajtott némi hasznót, de ma már a' polgárisultabb században, midőn a' haladás zászlóját nemcsak a' szabadlobogtatniok, sőt jobbadán ezek lobogtatját, ő szerkezeténél fogva nemzeti tetemes veszteség s általános sülyedés nélkül meg nem tartható. —

A' főnebbi röpirat érdemes szerzője három pontban mutatja ki ezen rendszer kellékeit, mellyek egyenként is elegendők arra, hogy minden törvényhatóság ellene dolgozzék. —

Az adomány-rendszere t. i., melly azonosítva van az ösiséggel — magában rejti azon elvet, hogy minden nemesi magány birtok királyi, vagy nádori adományból ered. Ez magában nem épen szembetűnő in thesi, de igen érzékeny, súlyos tapasztalatu in consequentiis. Van, kinek isten szorgalmát megáldván annyi pénzre tesz szert, hogy rajta jószágot vásárolhat, s mivel mindig találhatik olyan is, ki elérvén a' gyarapodás zenith fokát, engedni kénytelen a' természet vas szabályainak s ugyanazon fokokon visszafelé tart, hogy más erőteljeseb nemzedéknek nyisson cselekvési tért; ez által a' szorgalmas jószág birtokhoz jut; pedig bessületes és egyenes uton; ámde fenállván az ősbirtokrendszer, jó pénzen v á s á r o t t vágyonának valódi lag biztos tulajdonosaul magát soha se tekintheti, sem nem tekintheti, mert előállhat az országnak bármellyik részéből vagy zugából valaki, ki családfájának ágiból azon jószághoz júsát magyarázván ki, s a' tényleges tulajdonost egész végtelenig zaklathatja per és költségekkel; sőt e' körülmény oly esetekben is fordul elő, midőn a' nemesi jószág egyenesen királyi vagy nádori adományképen száll egyik vagy másik családra, minthogy az illy adományozó le-

velek a' salvificatoria clausulát: a' s salvo iure alieno kitéltt soha sem nélkülözhetik.

A' birtokba vételnek és birtoklásnak viszonyok közt hasonló képét tovább rajzolni hely szűke miatt sem akarjuk, ismérteseb az nemességünk előtt, semhogy szükséges lenne a' fogások ezer fajait, a' nyilvános és alattomos megtámadásokat, a' kölcsönös ingerkedéseket, károslásokat stb. elősorolni, mellyek a' pernek ösiség utján indított címe alatt kölcsönösen néha rokonok, sőt tán testvérek közt is elkövetettek; csupán a' fenemített röpirat nyomán azt jegyezzük ki: hogy ma, midőn mindenki a' közállománytól méltán követeli, hogy esze, szorgalma, munkája gyümölcseit teljes mértékben arathassa s fáradsága jutalmán földet szerezhessen s pedig annál inkább, mivel már egy honpolgár sem létezik, ki a' birtoklási képességet nélkülöznő — az ösiség által nyomott birtokrendszer nem egyéb, mint bizonyítéka az őskor hibáinak s vétke a' jelennek, ha bilincsei alatt silyeni továbbra is elég szolgai lenne. — Nagyobb világgóság okáért említsünk meg a' s. k. városokat. Az ezek territoriumán lakó polgárok sziklaerősen állnak ingatlan tulajdonaikban. A' földmivelő parasztot az 1836ki és 1840ki törvények hozatala óta birtokállapotában ugyan ezen törvények védik s a' kormány pártolja. Egyedül a' nemes kénytelen örökké jobbra balra kapkodni, minduntalan Pestre, Zágrábra, Kőszegre, N. Szombatra, Eperjesre, Debreczenbe szaladozni, minden jó, rosz eszközt felhasználni, csakhogy napról napra tarthassa fen magát abban, mit tulajdonának lenni gondol, de valódi tulajdonának soha sem tarthat. Mindig készen kell állnia jegyzékeivel, hogy mennyi pénz fekszik földjén; azonban ennek is mennyisége napról napra láthatatlanul olvad kezei közt. Senkiben sem bizhatik, mert minden — mit kezében tart, ingadoz, neki senki sem hitelez, mert legnagyobb támasza: — az aliquid valet, aliquid non. Egyedüli enyhítése örökké izgatott állapotának az, hahogy őt ütök, ő is sorsosztályosát torkon ragadhatja; végső menedéke pedig: b i r á j a n a k i r g a l m a.

E' helyzet nem a' kellemesek közüli egyesekre, de nem kedvező az egészre is, mert Magyarországnak ipar és kereskedés tekintetében van ugyan jövője, s ha isten is ugyakarja mint magunk, e' jövő lehető legboldogtób, s minél hamarabb bekövetkező leend: azt azonban el kell ismernünk, hogy hazánk nagyobb részét rónaság tevé, melly egyenesen a' földmivelés és marhatenyésztés természetes alapjaul tüzetett ki már maga a' népek sorsa fölött örökdő gondviselés által, főbb gondunkat tehát a' mezei gazdaszatnak minél okszerűbb kifejtésére, a' mezei ipar minél éberebb lét-behozására kell fordítunk; s itt állván a' teendők hosszú sorozatában először is a' birtokrendszer megállapítása tük elönkbe, s ennek eszmelánczolatán nyomban megjelenik az ösiség, mint minden haladást vas karokkal visszatartó zsarnok.

Itt kérdeni bátorokunk: miért van hazánkban, melly már világteremtés óta földmivelő haza, oly kevés okszerű, elismert helyes tapintatú gazda? mert azon számost, kik mezei gazdaszattal foglalkoznak, vagy kiket a' születés maga legislátoroknak is ruricoláknak is keresztelt, a' főnebbi tulajdonokkal felruházott gazdáknak a' legkövérebb optimismus mellett sem igen mondhatni. Mi e' hiány egyik fő okát az igen is szűk korlátok közé csatolt birtokrendszerben is találjuk, s hisszük, nem magunk leendünk, kik csekély fontolgatás után itt az ösiségnek egy nevezetes factumára bukkanunk.

A' legújabb törvény mindenre, kivétel nélkül, ki e honban született, vagy a' törvényhozás által annak polgárai közé igttatott, kimondja a' birtokképeséget; és ez rendén is volt a' 19ik század derekán. És mégsem igen látjuk e' törvény malasztját használni, holott közös volt az öröm, mely azt meghozatalakor az ország bérczei — és völgyeiről, a' Duna-Tisza téres mellékiról harsány szavakban üdvözlé. Ennek egyszerű oka az, hogy a' birtoklasi állapot e' törvény nyel vallódi kellék szerint nem levén még szabályozva, annak keserü adagít azonnal megizelíti az, ki nemesi természetü birtokot — non nembrum sacrae coronae — létére bátorodik szerezni; ily fáradozása közben annyiszor megnyiszter eldalolja néki a' tapasztalás a' régi, de való példabeszédet: hogy Magyarországon a' birtok állandóságát, de azt is csak salvo jure tercii, quarti, quinti s' tán centesimi vagy millesimi is, — négyszer is meg kell fizetni propter bonum pacis először: zálogul; másodsor: örökáron; harmadsor: auctiók által megerősítve; negyedsor és végre: perben kötött egyezséggel. Avagy hasonló biztosítékok mellett melyik pénz, de jól számító, és okos gazdának leendő kedve földbirtokossá lenni? És ezen számos példával tanusított tényben egyszersmind kimutatva van az ok: miért hevernek birtokos ns családink nagyobb részint a' külföld bankáraink zsebeikben, miért szegényülnek, süllyednek napoként? mert a' mai kor az ipar és kereskedést vevő főleg haladása pártfogó szárnyai alá jutalommal jobbadán ezek embereit látja el.

Ily jutalomra a' magyar nemes — ha akarja, sem érdemesítheti magát mindenkor, mert épen a' gazdasági tér az, mellyen egy jól használt percz hónapokkal fölér. Az eszelyes gazda előtt valamely vállalat fekszik, mellyet ha hasznára fordít, kiszámíthatlan előnyök várnak rá; igen de elegendő pénze nincs; okszerű s' rögtön eszközölhető kölcsön mindenben segíthetne; ám de körül nézven magát úgy találja: hogy hitele sincs, főleg azért, mert magyar nemes, mert birtoka ősi, mert ahoz sok másnak, ki t. i. közel vagy távol mellékrakon, s' szinte membrum sacrae coronae, joga van. Kénytelen tehát számításán elhárítani a' nagy font karokkal várni a' természet nagylelkűségét; mi ha úgy találna kiütni, mint tavál és az idén; akkor aztán irhat cikket az éhségről, inségről és — ösiségről.

Hallgatok a' mezei birtok fizikai rendeztetéséről, czél-szerű gépek használatáról, a' jászágok kezelése és okszerű javításáról, mi a' jövedelmet kétszerezni sőt háromszorozni szokta; ezt mind megtenné a' magyar nemes is, miként az angol, de bizonytalan, ingadozó helyzete bizony kevés kedvet nyújt ahoz. Ez legegyszerűbb eredménye az ösiség azon kellékének, mit első helyen említünk. Legközelebb alkalommal a' második kellékről szólunk. — abc.

BUDAPESTI NAPLÓ.

Budán 1847dik évi június hó 11ken tartott polgársági közgyűlésben a' budai hegyek következően nevezettek el: Kalvarienberg: Réz má; Josephberg: Szemlő-hegy; Franciscberg: V é r h a l o m; Mathiasberg: Mátyás-hegy; Gaisberg: Á r p á d b e c z; Ochsenried: P a s a r é t; Leopoldfeld: N y é k; Kuruczenvinkl: K u r u c z l e s; Lindenberg: B á t o r h e g y; Széjjuhásznál alatti völgy: B á t o r a l l y a; Francenshóhe: F e r e n c z h a l m a; Joannisberg: P o s o n y i h e g y; Am himmel: T ü n d é r h e g y — az ottani bércz: Vajdabércz; Sauvinkel: V i r á n y o s; Saukopf: M á t y á s o r g ó; Laslovszkyberg: H u n y a d o r o m; Königsbrun: B é l a k u t; Doctorbrunnen: N á d o r k u t; Rothelake: T á b o r o s; Raizenkopf: V e z é r h a l o m; Schwabenberg: I s t e n h e g y; Kleine Schwabenberg: S v a b h e g y; Deutsenthal: N é m e t v ö l g y; Burgerberg: S a s a d; Kukukberg: C s i l e b é r c z; Adlerberg: S a s h e g y; Veiserberg: E l o m á l; Galgenberg: D o b o g ó; Kammervald: K ö é r b e r e g; Blocksberg: K e l e n h e g y; kerülete Kelenföld.

Ezen új nevek a' jövő szombatn f. hó 19ken tartandó keresztelési ünnepély alkalmakor a' vadászdvarban felfognak olvastatni. Meg ne botránkozzatok, hogy „Hazánk“at dobraüjtük; dobra ütjük pedig, mert eladó, eladó pedig öt pengő forintért; öt pengő forintért pedig kiki postán is megkaphatja; s' ki megkapta, bizonytal az fogja mondani: az öt forintot megéri! s' ha megéri? másnak is eldicséri, eldicséri pedig, hogy más is legalább egy példányban vegye meg, a' ki pedig megakarja venni, Győrött vegye meg; Győrött pedig azért vegye meg; mert ott árulják, s' ámbár „Hazánk“at Győrött árulják, de el nem árulják. Azért a' ki „Hazánk“at meg akarja venni, fusson Győrbe, ha tán édes apja egykor onnét elfutott is, — most öt forinttal lemoshatja ősvét-két. Kedves atyámfiai! ti úgy is mindig kerestek, ámbár soha sem találtok: ezen „Hazánk“ban pedig a' kereskedésről is lesz valami; sőt még puskapor is lesz benne, mellyet ugyan nem az édes apátok, vagy annak fia fedezett fel, de mellynek ti a' szagát sem szerettétek, — hisz ez már egy is családi nyavalyátok: azonban lesznek ott tréfáságok is, a' készet nevetni pedig vajmi könnyü dolog. Vers sem fog híjányni, valamint a' sok levél, és pedig Franco, ha a' szerkesztőségnek nem is, de nektek bizonyosan kevésbe kerül. Végre minthogy a' mai divat szerint a' dobszótól vitáznak az emberek, dobolás helyett trombita szóval adnak tudtotokra minden ujdonságot. — S minthogy „Hazánk“at nyomtatják, és pedig drága pénzért, mai világban pedig jó-ravaló városkában a' vizet is pénzért adják, és csak a' levegőt kaphatni ingyen; miből ugyan sokan próbáltak de még eddig nem tudtak megélni; és reméljük is, hogy „Hazánk“on sem

fogtok a' levegővel próbát tenni: azért kedves atyámfiai csak ki avval az ötforintos bankotával, és fizessünk elő egy példányra; a' ki pedig két példányt akar, fizessen tíz pengő forintot, háromért tizenötöt, és így tovább, mindig öt forinttal többet. Ugyan mi is nektek azaz: öt forint, ha nekem volna, én mindenkinek adnék egyet; de minthogy kedves atyámfiai a' ti határotokban az ilyen portéka jobban megterem; küld-jetek a' győri vidékre is; és hogy magatok oda ne fáradjatok, a' postamester urak megígérték, hogy elküldik. — El is feledtem mondani, hogy kereskedelmi és szépirodalmi lap-ról beszélek, mellyet „Hazánk“ cím alatt Győrött Noisser Richard ad ki, Dr. Kovács Pál szerkeszt, — nyomtatatik pedig özv. Streibig Klára betűivel El ne feledjék a' mit mondtam.

Vasárnap tartaték Pestmegye nagy teremében a' már említett iparműkiállítási díjosztás. Multkori véleményünk talán furcsán is hangzott, mindazonáltal mégis azt mondjuk, hogy szebb ünnepet ritkán élveztünk. Tele volt iparossal az egész terem, tele örömmel minden kebel, mely a' haladás egyetlenege lépésének is örvendeni tud. Uram! mégis vajmi magasztos az, midőn nyilvános helyen méltányoltatva látja az ember fáradhatlan szorgalmát. Nem hiúság ez, mert dicserheted az iparost reggeltől délig, délutántól estig; nem ad az e' dicseretért csak egypár kesztyű sem, habár e' kesztyűben dudálnád is utca hosszat az ó dicseretét; — ismétlem nem hiúság ez, hanem nyilvános elégtétel adás azok felett, kiket felülhaladni az illetőknek lörekvése volt. — De ez még csak mindig egyes lépés a' legnagyobb, az iparszabadsági czélhoz. Azé leendő a' legnagyobb arany pénz, ki iparműkiállításonkban az utolsó czéh mestert fogja kiállítani.

A' m. gazdasági egyesület köztelkének legközelebb le-telt alapkövébe tett okiratokat és pénzeket egy napzamos kilopta, és tovább állott, nagy bölcsen gondolván, hogy a' fundamentalis replicából az argumentum ok ad hominem fognák az ügyet végképen eldönteni.

A' napokban két fiatal ember szökött meg Pestről, mi-tán egy fiatal embernek minden ruháját magukkal elvitték, a' temérdek adósságot pedig emlékezett okáért itt hagyták. Mindkettő szegedi fiu, mindkettő várakoznak rá; igen vendhet az apa reményteljes két fiának, kik minthogy igen hosszúra nőttek, érdemükben legalább nem messze vannak a' f á h o z, mellyre a' gyümölcsöt úgy szokták felkötni, hogy időelőtt le ne potyogjon. Szomorú példa mindazokra, kik oly fertelmes nagy k r á g l i t viselnek, mint ezen híres nap-lólok. Az illető kárvalottat pedig figyelmeztetjük: csukja be jól ezután az ajtót ilyen nyomorultak elől, kiket elesukni csak szegényére válnék a' társulatnak.

Hesz Róza reményteljes fiatal énekesnőnek egy hónapra Bécsbe ment, Bassadona úrtól az énekekben lezékeltet veendő. Sok sikert kívánunk e' rövid időre is.

Közkívánatra figyelmeztetjük és kérjük a' színházi igaz-gatóságot, mondja meg nekünk: mi czélból hozattak ballet-személyzetet; és hogy a' sok tánczolásból ha már szellemi nem is, de anyagi haszna van e' a' színháznak? Magunk részé-ről pedig az elmellőzött dramák ügyében azt vagyunk bátrak indítványozni; hogy ha történetesen drámát találnának adni a' színházban, minden spectáklínek hozzá mellékelése nélkül, tessék a' színczedulán a' ritka-madarat megemlíteni, hogy színpadunkon a' dráma jelenleg vendég szere-peket ad!

T. F. urnak a' szerkesztőséghez már több ízben küldött levelere, mellyben szüntelen azt kérdezi, hogy Bajza helyett, kinek semmi kedve az aligazgatóságra, miért akarja az igaz-gató gróf ur épen Fánosyt, kinek — T. F. ur szerint ismét nagy kedve van az igazgatóságra? — azt válaszoljuk: hogy Bajza al-igazgató csakugyan nem akar lenni, azt ön nem tudja; s' hogy Fánosy meg igen is akarja aligazgató lenni, azt meg mi nem tudjuk; a' kettő közül pedig gr. Ráday mellyiket akarja? Sem ön nem tudja, sem mi, így hát mindketten quietek va-gyunk, s' köztünk vége a' levelezésnek.

Mult vasárnap tartaték a' n. muzeum épületében nagy-számú hallgatóság előtt boldogult Horvát Istvánnak emlék-ünnepe. A' jeles emlékbeszédet t. Mátray Gábor a' Széché-nyiféle országos könyvtár őre; az alkalmára verszetet pedig S c h u l t z August — készítettek.

Hollósy Cornelia jutalomjátékára kedden legelőször „a' királyné csatárai“ címü opera adatott, nagy közönség előtt, kevés vagy ugyszólván semmitűzessél. Hollósy Cornelia je-lesen énekelt, a' többi is ott volt, énekelt is, de még rosszabbul opera alig ütött ki, mint ma; mi inkább a' szerkezetnek, mind énekesainknek tulajdonítható. — Lászlóné leginkább feltűnt szép, de mivelletlen tehetségével. Senki nem leheté Lászlóné-nak nagyobb ellensége, mint ki őt olaszthoni utjától viszszatar-tóztatá. Tegnap is látszott a' gyönyörű tehetség, daczára ir-galmatlan iskolájának; — ez valódi pazarlás, eldobálása egyes kincseknek. Lászlóné valóban nagy tesz, mint az egyszeri gazdag urfi, ki százazs bankjegyeivel — pipára gyujtott. A-azonban nem ártana, ha a' harmadik felvonásbani botrányos öltözködése elmarad; hogy miért botrányos? nézze meg, mi-kor látására többen kénytelenek. — elpirulni.

Minden pesti könyvvarusnál kapható: „N o g e l I s t v á n u t a z á s a K e l e t e n.“ Átdolgozta és függelékkel bővítve kiadta Schult z t e s t v é r p á r. A' szorgalmas testvérek ismét egy hasznos munkával ajándékozzák meg az olvasó közönséget, mellynek figyelmét felhívjuk a' jeles munkára, mellynek ára csak 40 kr. pp. ☉

TÖRVÉNYHATÓSÁGOK.

PESTMEGYE. Az inségügy feletti viták be sem fejez-tetének, midőn M. thiró fellép egy indítvánnyal, melly azon-ban csak keresztelve volt indítványnak, a' dolog maga, mi-ről szól, rég életbe levén léptetve. A' szegénység segedel-mezése iránti különféle — de czélhoz segítő javaslatok hosszabbra nyulának, semhogy azok némely urak türel-mét, kivált kiknek éléskamrájuk meglehető állapotban van, arról pedig: hogy mit mivel a' szomszéd, a' bölcsék mon-

dását használják: quisque de se — ki ne fárasztották légyen; s' ezekből az előbb indítványnak irt nem indítvány szíves részvételre talált. M. táblabíró ugyanis sok gonddal készített beszédében kiereszkedett az országgyűlési utasi-tások készítése végett megbízott választványra, mellynek javaslatai, ugymond, hogy gyűlésileg tárgyalassanak, itt már ideje. Azért szóló kívánna: hogy — mivel az országgyűlés öszszehivatásának hogy ideje oly közel van, h. addig egy rendes közgyűlésnél többet a' megye nem tarthat, mikor pedig egyéb bel- és külügyek is elintézendők lesznek — időközben rendkívüli közgyűlés hirdettessék, s' az ilyen közgyűlésre meghívó körlevelekben az utasítási tárgyak említettessenek meg, s' minden a' közügyekre szavazati be-folyással bíró egyed eziránt tudósíttassék; mert szóló se-rínt ily országos fontosságú tárgyak vagy dicsőséggel ol-datnak meg, s' ekkor a' testvéri szeretetnemes rokonink-kali osztakozást igényel, vagy kijátzza a' következtvény a' szebb reményeket s' ez esetben jó lesz, ha a' többség ma-gát is oknak látván néhányat nem válóhat 'stb.

Ezen indítványnak nevezett nem indítvány pártol-tása mellett a' conservativok részéről több szónok hallat-va magát, azt elfogadhatónak mindenkép, de mégis leg-inkább azon okból vitaták, mert a' köznemességnek tör-vényhozásra befolyási jogot biztosítván a' törvények, ezt abból mellőzés által kifejejteni nem látták helyesnek. Ezen elvből indulva egy jobboldali szónok hevéttől annyira elra-gadtatott, hogy lelkesülésében majd a' karzatra tekintvén, — majd a' rendekhez fordulva ezeket a' jelen nem le-vő köznemesség nevében felszólítá: hogy annyiszor tanu-sított loyálisuknál fogva választóik meghívásáról az e-zentul hirdetendő közgyűlésekre gondoskodjanak. Az indít-ványnak határozatképen leendő kimondatását pedig egyen-ként, és öszszesen kívánják.

A' többség részéről, melly az ellenzéké — első alis-pán azonnal az indítvány — megtétele után kijelenté: mi-kép abban, mit előtte szólt M. thiró előadott, szóló semmit sem lát, mit elfogadni nem lehetne, vagy inkább, mit elfo-gadni nem kellene, mivel az ott mondottak Pestmegyében már — tán — emberemlékezet óta szokásköpen gyakorol-tatnak is. Van azonban egy javaslat benne, mit mégis unjak mondhatni, mennyiben t. i. rendkívüli közgyűlés-öszszehi-vatást kíván az indítványzó; mit azonban szóló alispán ur épen indítványzóznak szándoka nyomán sem helyeselhet, mert ha az az ohajtat: miszerint ezen közgyűlés az illetők részéről minél látogatottabb legyen, akkor ezen gyűlés s' az augusztusi időbeli közt, midőn a' mezei munkák legszor-gosabb szaka van, azt kihirdetni czéltalan lenne; elhatáro-zása ennél fogva majd az augusztusi sorszerinti közgyűlés teendője legyen, mikor aztán hozzá szólhatni. Első alispán urnak ezen nézetében az utána szóltak is mind osztoztak s' részenkint kifejték: mikép a' közgyűléseket hirdető meghi-vókat a' járásbeli szolgabírák mint eddig, ugy ezentul is kö-teleességüknek tartandják az illetőkkel tudatni; arra mindaz-á l t a l: h o g y i d e a' k ö z n e m e s s e g i n m a s s a becsődítettessék, megjegyeztetett: miszerint Pestmegye ed-dig sem tiltott ki gyűlés-termeiből senkit, annálkevésbbé nemest; tárvák az ajtók szegénynek gazdagnak egyiránt; járásokként szerte kihirdetettik a' határnap 15 nappal előbb, de hogy egész tömeget igéreték, vagy bármi más által sze-rény és szükséges mezei munkájától ide a' tanácskozó falak közé csalogassanak, s' idejét eleségét vele utban s' itt idő-zésközben fogyasztassák, ez Pestmegye többségének soha nem volt akaratában s' nem is leend. Kijelenteték ezek nyo-mán a' többség azon való megütözése, miszerint a' nyers és értetlen tömegnek a' tanácskozási terembe leendő szál-lítása épen azon párt egyedei által szorgalmaztatik, kik oly gyakran és hangosan hivatkoznak az értelmiségre, a' rend-re, csendre, kölcsönös türelemre s' más illyesekre; holott nyers tömeg — rend, türelem és értelmiség igen nehezen egyeztethető fogalmak. Ellenmondottak azon jobboldali ál-lításoknak is, miszerint e' falak közt a' köznemesség nevé-ben fölhívás intéztetett a' közgyűléshez s' viszont felhívás a' nemességhez is jogaira való figyelmeztetés okaért. Pest-megye köznemessége senkit nem hatalmazott fel, hogy ne-vében a' gyűléseken szónokoljon s' épen nem hatalmazá fel M — urat, levén annak s z a b a d o n v á l a s z t o t t t i s z t -viselőji, kikben bizalmát helyezi s' kik e' bizalmat méltá-nyolni s' megérdemelni is tudják. Ezeket kívül másod alis-pán ur még csudálkozását fejezé ki, hogy jobboldali szó-nok M. ur a' köznemességet szavaztatni akarja, holott a' con-servativusok a' birtoknak csak mérséklett befolyást akarnak engedni a' szavazatra; ha tehát szónok épen a' birtokot a-akarja az utasítás-készítő közgyűlésben szavaztatni, ekkor vagy pártjának fölállított elve ellen dolgozik, nem magya-ráztatván meg jól magának az értelmet; vagy — mi szebb — a' köznemesség oly határozat-hozatalra kívánja haszná-lni, miszerint ez szavazat nélkül maradjon. Adván még szó-nok felvilágosító magyarázatot a' m a r c a l i s g y ű l é s valódi értelméről, mit M. thiró ur szónoklata folytán tve-

dőleg érintett — a' vitát elnök ó nsga befejezé, kimondván határozatilag: miszerint M. thiró indítványában semmi új sincs 's a' tárgyak miként eddig, úgy ezental is a' körlevelekben kitétetnek, ide értve az országgyűléseket is.

Befejeztetvén e' tárgy — mely egészen véletlenül került fel — elnök ó nsga szövegre hozá azon udv. kancelláriai tudósítást, melyből a' rendeknek értésül adatik: miszerint I s t v á n cs. kir. főherceg 's kir. helytartó ó fensége mint Pest Pilis és Solt törvényesen egyesült vármegyék f ő i s p á n j a ebeli hitét ó fensége kezeibe tevén a' rendek a' szokásos és törvényes engedelmisséggel viseltessenek iránta. E' tudósítás szives éjjennel tudomásul szolgált. —

Ezután főispánhelyettes ó nsga levele olvastott a' közgyűléshez, melyel a' rendeknek bemutatja a' főkancellártól vett ollyatán iratot, miszerint I s t v á n kir. helytartó 's főispán ó fensége bár mint vágyának is minélelőbb e' haza földére érni, melyen született, neveltetett 's férfiúvá edződött 's melyhez tehát annyi enyészhetlenkedves emlék csatolja, melyekhez legujabban a' felséges fejedelem kegyes akaratóból még magas hivatali kötelességek is kapcsolattak: azonban részint a' csehországi közügyeknek még végkép el nem intézhetett némely tárgyai, részint pedig ó fensége gyengülő félben álló egészsége e' vágya teljesülését még darab időig akadályozandják, mennyiben ez utóbbi ok miatt ó fensége gyógyvizeket használni szükséges. A' rendek ezen tudósítást is, mint az előbbi azon szives és őszinte ohajtás mellett vevék tudomásul: vajha ó fensége csehországi dolgait minélelőbb végezvén kívánt virágzó egészségi erőben a' megyébe mennél hamarébb megjelenhetnék örömére az őt ohajtva váró Magyarországnak.

Majd a' katonaság élelmezési tárgya került szövegre. Ezen ügygyel hatóságink leginkább terheltevék most, világos jelölnek, hogy épen e' tárgy van legkevésbé helyesen rendezve, 's legteresebb mezőt nyit visszaélésekre 's az adózó közönség tulterheltevére. Azonban ez ügy rendezettségéből eredő baj sulyát a' helyhatóságok soha nem érzékinkább, mint ezen inséges időben, midőn az elszegényült népek napi kenyeréről is hatósági uton kell gondoskodni. Másod alispán ur a' főnebb irt tárgyrul szóló jegyzőkönyv nyomán előterjeszté: miszerint N. Kőrös és Kecskemét szabaditkos városok a' mult évi események következtében hadmenet alkalmakor az arra átköltözött zászlóaljokat nem 24 óraig tarták, mint az ilyen átkelés megállapodások kívánják, hanem szinte nyolcz napig; az ebből eredt fölöslegnek piaci ároni megtérítése e' a' nm. helytartó tanácsától kéretett, de megtagadtatt azon indoknál fogva, mivel ezen idő tájban az egész megyét véve — több katonaság ebben nem állomásozott, mint mennyi azt illeti; a' kezelő hivatal tehát illy állapotban nem tehete czélszerűbbet, mint ezen piaci ár-fölösleget az azt kiadó községek jövő évi adójának előre nem látható költségeket rovatába igtatni. Szintennek nyomán második alispán ur előterjeszté, miképpen inséges időben több helység, sőt egész járás létezik olly nélkülöző állapotban, miszerint magának sem igen levén enivalója a' katonatartás terhei viselésére teljesen képtelenek, 's hogy ennél fogva az illy uton támadt hiányokat a' tehetősebb helységek által kénytelen pótoltatni, miből ismét ezek nyomtatása következik: ennél fogva szóló itt sem lát más módot a' bajon segíthetni mint v. folyamodást a' nm. helytartó tanácshoz, miszerint az illyen helységek által a' rájuk rótt illetéken fölül kiszolgáltatott mennyiséget azok hadi adójába folyó piaci ár szerint bevenni méltóztatnék 's ezt annál inkább, mivel hasonló tul-kiszolgáltatott mennyiségeknek a' regulamentáris és piaci ár közti világos deperdita 45 ezer pfrton fölül rug. Ha mindazáltal a' helytartó tanács a' megyének ezen igazságos folyamodását figyelembe nem véve azt megtagadná, ez esetben szóló alispán itt is a' főnebbi eljárást javasolná: vagy is az illyen tul-kiszolgáltatott mennyiség az illető községek jövő eszt. háziadói tartozásukba előre tudassék be. A' rr. ez uttal az alternativa első pontjánál állapodának meg, megkísértvén a' folyamodás útját a' nm. helytartó tanácshoz.

Az idő délutáni egy óra felé haladván pro coronide ó nsga a' főispánhelyettes még néhány — időközben üreségbe jött tiszt állomásnak kinevezés általi betöltéséhez fogott. Így a' pilisi járásban a' megürlt rendes eskütti állomásba a' derék Ách Károly eddigi tiszteletbeli eskütti tette. Itt a' hivatal-képességet mindenkinek megadó 1844ki törvény tiszteletik. A' váci járásban — még mult közgyűlés alkalmakor eskütti hivataláról lelépett Friebeisz István helyére Posch Lajos nevezetett ki; 's végre a' közelebbi apr. hóban meghalozott pesti járásbeli szolgabíró Halász Gerzon helyett a' rendek általános kívánságára Földváry Gábor és Szilassy János versenyzők közül az első nevezetett ki, mely kinevezés által megüresült rendes eskütti állomással Kajtár J. tiszteletbeli eskütti ajándékozott meg. Egyórán tul haladván az idő ó nsga az ülést berekeszté.

GYÖRBE — Miként Hazánk tudósít, első alispán Ba-

logh Kornél vezetése alatt jótékony egylet alakult a' szenvedők segéllését czélzólag, melyhez csak hamar 40 tag csatlakozott. Ez egylet a' mondott czélra 30 ezer pfrnak kölcsönképi felvétele határozá, melyet gabnavásárlásra fordítand 's melynek viszsza fizetése iránt a' tagok in solidum kötelezék magukat. A' szükségét szenvedő adózók ezen egylettől gabnát kapnak, melyet csak folyó évi novemberig fognak viszsza szolgáltatni.

NAGYBÁNYA. Junius hó elején. Nálunk a' selyemtenyészto egylet czélszerű földadatának lehető legsükerteljeseb uton ohajt megfelelni. Ezen társulat a' szó legtisztább értelmében hálás elismerésü méltánylást igényelhet azon buzgalmaért, hogy a' nálunk olly kopáron heverő selymész iparágna hatályos emeltyüjül lép föl megdöntésére azon egyoldalú véleményeknek, mik itt irányában, noha liliputi apróságok mégis leigázhatlan nehézségek gyanánt meredeznek föl. Fogadják e' társulat t. tagjai őszinte bókunkat üdvös fáradozásaiért! — Városunk új reform elibe siet hírszerint az ősi hónapok egyikén tartandó tisztújítás által, melynek kir. biztosál Csongrádmegye főispánhelyettese, kinek erélyét már megismerni tanultuk, lón kinevezve. Városunk boldogulását ez nem kis mértékben tételezi föl. — Füstmázolta lámpáink még ma is élnek — függve. Kár velők a' nemes város teljes becsét compromittálni! mert ha csak czimerül szolgálnak a' világosságnak, akkor nem egyebek: mint satyráji a' napvilágnak, mi alatt aztán igen sok rejtőzhetik — gunyra legalább gazdag mezőt engednek. El, vagy le tehát azon lámpákkal, vagy pedig gyujtásának meg, hogy világoljanak. — Giród-tótfaluban különös fajtát találtak föl a' hirlapok megbuktatásának. Néhány számat t. i. a' falu érdem-csizmáza bakterje letartoztat 4 — 5 héti 's így tulajdonképen e' villám vagy inkább ólom röptü közlekedés önmagától buktatja meg még a' legszivesebben olvasott lapot is. Így járt az Erdélyben megjelenő Kiskövet nevű folyóirat. Ha ezt valaki magára találná venni, fényes bizonyítványt adná annak, miképpen fölajdulásra csak az fakadhat, ki érdemleg sulyt érzi. magát Az így trafikáló urak rendszerint okosak: „ergo: sapienti . . . multum.“ — Időjárásunk kedvező; esőnek sem vagyunk szükében. Szóleink dús gerezdeket mutatgatnak; gyümölcszeink is kaczerkodiknak. —

ESZÉK. Ezen sz. kir. városból majus 4kéről értesítik a' zágrábi lapot: miszerint oda megérkezett palini Inkey Imre kir. kamarás és zolyommegyei főispán, mint kir. biztos azon peres tárgy kiegyenlítésére megbizatva, mely támadt az itteni igazgatóság 's a' városi helyhatóság között a' fővény vagy porond ásatását 's használhatását illetőleg, mely a' vizikapu táján emelkedett zátonyokból szedethetik 's hol különben a' különféle hajók állomásai lenni szoktak, nemkülönben azon — mintegy 600 öl hosszúságú lövonál készítettése iránt, mely a' várból Baranyamegye határára nyuló rézsécskét foglalná el. Kir. bizt. ó mlgának megérkezte utáni napon a' városi hatóság több választó polgár 's a' polgárkatonaság tisztikarának kíséretében üdvözölő udvarlását tevő a' biztosnál, mely alkalommal a' város főbírája 's a' polgárkatonaság ezredese S m i t h A l a j o s jeles beszéddel (ha magyar leende, még diplomatikainak is mondanók) köszönté a' főispánbizost 's kiemelőleg ajánlá az elintézésére bizott tárgyat, mint mellytől nagy részben függ a' város felvirágzása, az adózó nép könnyítése, jóléte 's b. melly beszédre ó mlgá is, mint ki Eszéken már régóta királyi biztosi kiküldetésben működik 's közméltánylást vival ki — szives szavakkal felelt. Egyéb testületek — köztök a' rácz olvasó társaság — üdvözletét is elfogadván ó mlgá más napra saját elnöklése alatt ülést tartatni határozott, melyen az érdekelt hatóságok küldöttei lesznek megjelentendők. Ezen ülést a' biztos helyes alkalmi beszéddel nyitá meg, felszólítván a' küldötteket az éle állított kérdéseknél barátságos kiegyenlítésére. Hoszszas vitatkozás után a' katonai küldöttség a' határos bélyei és dárdai uradalmakkal a' nyugati várúgyi némely igényekre nézve megegyeztek; azonban Baranyamegye küldöttei az illető megye első alispánjának vezérlete alatt a' megye határára benyulandó lövonálna nézve semmi transactióba nem bocsátkozhattak, minthogy ezen kérdés az adó alapha vág, mellyről pedig a' közgyűlés határozott megbizatása nélkül ók nem alkudozhatnak. Ezen küldöttség érdemes tagjai tárgyavatottan fejtegették ama hátrányokat, mik illyen vonalok építettése által a' szegény lakosokra nehezülnek. Ezen hátrányok kimutatásáért a' város köszönetét érdemlék meg, mint melynek adozói leginkább érzik ezen nehézségeket, melyek leginkább azon katonai megállapított szabályból támadnak, miszerint a' vártól 600 öl terjedésüközön belül lakházakatsupán deszkából vagy fonadékból épithetni, sőt ha ezen tér belsejében már előbb épült erős anyagu ház megromlanék, vagy összeroskadna valamely szerencsétlenség által, többé hasonlót épithetni tilos 's csupán deszka- vagy sövényfonadékból pótoithatik helye. Ezen katonai szabályok alkalmazása miatt maradt e' város kereskedése 's emelke-

dése olly sokáig fenakadva 's ez oka, hogy ama szép jövőt, minek Varasd és Zágráb testvérvárosok szerencsésb körülmények közt olly régen örvendenek, mindedig nem élvezheti, 's hogy kitűró küzdelmiben oda eljuthasson, alázatos felirást terjesztett ó felségéhez kérvén a' k. királyt ezen haladási akadályok kegyes eltávolittatására.

A' várigazgatóság, miután az elnököl biztos a' felek felhozott 's igényeiket támogató okaikat értelmesen előterjeszté, a' kir. várossal következő pontokban egyezett meg: 1) A' fővényzedésre szolgáló tór a' helybeli várigazgatóság által a' városi mérnök közbejövendésével határozottan jelöltessék ki, honnan ezental mindenkinek — előleges engedelmekérés nélkül szabad leend fővenyet (porondot) hordani. 2) A' kiásott 's halomra rakott fővény — a' várbeli építkezésekhez kívántató elegendő tér miatt — nyolcz napnál tovább a' parton nem heverhet. 3) Várbeli katonai igazgatóság késznek nyilatkozott a' hajó's dereglye-kötelek megakasztására leveretni 's ismét kihuzatni szokott czövekek helyett állandó czövekeket illő távolságra egymástól állittatni, hogy minden innen támadható összeütközés mellözve legyen.

Kilenczedikén, mint az ülés napján — a' polgárkatonaság hadi gyakorlatot 's fordulatokat tón, mely alkalommal a' kir. biztos, vezérőrnagy, a' várigazgató, a' helybeli hatóság 's egyéb jelenlevők osztatlan tetszését vitta ki ügyessége 's férfias hadiassága által. A' fő lövészmaster a' magas vendég tiszteletére 60 személyre terített délebed et adott. 10kén biztos ó mlgá előjelentés nélkül minden városi pénztárt megvizsgált, melyeket kívánt rendben találván, a' kezelő hivatalnokokat pontoságuk 's lelkiismeretességükért megdicsérte. 11kén a' helyhatóság a' választó polgárok 's polgárkatonaság tisztei kíséretében ó mlgánál busculatogatást tón, midőn is a' főbíró és sok más kíséretében a' városból eltávozott, az elválásnál hangos z s i v i ó-k vévének bucsut, pedig ó mlgá az é l j e n t jobban érte.

Kir. biztos ó mlgának e' városban tartózkodása ideje alatt szindarab adatott; házi szegények hasznára műkedvelők által; de nem rácz nyelven, (ez t. i. az agr. Zeitung Landessprache-ja) híhetőleg németül; mert magyarul dehogyszolnának ott a' Dráván tul. Hangverseny is volt, megéji zene is. Ó mlgá a' polgárkatonaság zenekarát 's a' helybeli szegényeket nevezetes összeggel segíté.

B.-GYARMAT. Nógrádmegye Kékkő járásában 1842. év óta létezik az úgynevezett jegyzők és tanitók nyugdíj-intézete, mellyet midőn közönséges hírré bocsátok, szigoru kötelelenségemnek tartom az intéz. vezetőjét bibiti Horváth Elek járásbeli főszolgabíró urat, ki minden szépet, üdvöst hön karol föl 's az ügyefogyottak és gyámoltalanok atyja, érintetlenül nem hagyni, hanem közhála utján az é. olvasó közönség előtt nyugdíjintézetünk nevében, melly neki köszöni virágzó létét — irányában folyvást viseltető páratlan szorgalmáért köszönetünket nyilvánítani. Az intézetnek melly eddig 60 tagból áll, a' legutóbb történt pénztárvizsgálat szerint összes értéke 902 ezüst forint.

Toldy János.

NAGYKÁROLY majus 26. A' szárazság nálunk általános nagy; őszi vetésink ugyan még meglehetősek 's 's környékünkön is, főkép a' sváb helységekben, azok; de sokáig már aligha kitartják a' szomjuságot. Tavaszii vetevényink csak meesevészek; a' dohány-ültetvények sehogyse boldogulunk. — Kereskedésünk nagy pangásban van, főkép a' dohány és borra nézve. Ezelőtt vidékünkrol a' bort és dohányt Krakóba szállították, 's e' végett még mult évben, Krakó bekebelezése előtt történtek nagymennyiségű lefoglalások; mindezeknek azonban a' közbejött bekebelezés végett szakította, 's e' miatt a' külföldi kereskedők tanácsosabbnak látták a' több ezerre menő előreadott felpénzzel együtt a' dohányt és bort kereskedésnek nyakán hagyni, mint azt elvinni; és mégis habár több ezerre megyen az így itt veszett felpénz, ennél mégis sokkal tetemesb kereskedőinknek áruik nyakukon maradtából származott káruk. Így kopunk ki mindenfelé a' külkereskedésből. Dohánytermesztésünk még inkább csökken, mert ide 's tova vevők sem találtatnak. A' beváltó hivatalok csak szükségben segítő kénytelenségek 's ha csak az ott ajánlott árért kell dohányt termeszteni, úgy nem igen sokára dohánytermesztésünk teljesen el fog apadni. Isten kegyelméből nálunk teljes szélcsend uralkodik politikai tekintetben; és mindinkább meggyőződünk, hogy böles kormányunk az erélyes cselekvőség terén 's törvényes haladás mezején működik (!) Már korább is áldottuk a' gondoskodást, hogy a' postadíj új szabályoztatásával milly jöltevőleg megolcsította a' levelezést; — 's mi állhatatosan reméljük, hogy az alkotványos haladás pályáján, még több jötéttel is fogunk boldogittatni.!!

ERDÉLYI ORSZÁGGYÜLÉS.

(Az uri hatóságrol.) Fogarasvidék e. k. Az urbéri perekben kibuvó-lyuknak nyitónak tartja Hunyadm. javaslatának azonpontját, melly a' peres felek feleleteik megtételére engedendő határidőről szól. Az itélőszék tetszésétől feltétele-

zett időhaladék sok visszaélésre fog alkalmul szolgálhatni, azért szóló semmi illy delatiót nem engedne. Hanem akkor a' 8 napi határidő nem elég, mert sok esetben lehetetlen a' szükséges adatokat összeszerezni; e' részben tehát czélszerűbb volna engedékenyebbeknek lenni, és husz vagy huszonegy nap alatti megjelenést határozni, mely terminuson tul semmi menedéknek helye ne legyen; ha kifogásai vannak is a' peres félnek, mind egyszerre tegye meg. Még abban is sok visszaélésre alkalmat szolgáltatnak ok rejlik, ha a' javaslat szerint valahányszor a' végrehajtás egyik fél ellen a' határozat tartalmán tullepőleg történik, repulsiónak helye lesz. Ezt szóló rosszabbnak tartja mint azt, hogy a' rövid perekben a' repulsiónak helye van; mert ott a' törvény világosan meghatározza, hogy e' menedéket csak egyszer lehet használni, a' hunyadmegyei javaslat szerint pedig lehetne annyiszor, a' mennyiszor tetszik; mert az ellenálló fél akár hányszor felhozhatja azon ürügyet, hogy a' végrehajtó tiszt tullepett az ítélet tartalmán. Ha tehát a' pereknek rövid folyamot akarunk szabni, repulsiónak helyet ne adjunk, hanem ha ultra tenorem sententiae megy a' végrehajtó, legyen helye reportationak birtokon kívül; ez hosszabbítja ugyan az ügyet, de így legalább az ítélszék ítéletének elég van téve s az igazságszolgáltatásra nézve nincs benne semmi veszedelem, mert ha más perekben lehet reportatio után orvosolni a' hibákat, lehet itt is, s még is kikerülhető a' pereknek egész végtelenig hosszabbíttatása. Nem mondja szóló, hogy e' szerint olly rövid lesz a' perfolyam, mint kívánók, de legalább sokkal kevesebb alkalom lesz a' kihágásra. Végre miután az urb. bírának tisztas fizetése leend, szóló a' büntetésekből őket nem részeltetné, hanem egyéb czélra kíváná fordítani.

Dobokam. e. k. Rövid perfolyamot ohat, méltányolja Fogarasvidéknek aggodalmát; de azért nincs szóló azon véleményben, hogy repulsiónak általában helye ne legyen, mert hogy helytelen végrehajtásért valaki tulajdon birtokán kívül tétessék, az igazsággal ellenkezik. Hanem hogy az e' részbeli visszaéléseknek lehetőleg gátot vessünk, szahjunk büntetést az ok nélkül repellálóra, például 100 frtot. Még csak egy észrevétele van. A' hunyadmegyei javaslatba betenné, mi talán csak feledékenységből maradt ki, a' r. b. XIII. törvényjavaslatának utolsó §át, mely szerint minden az urbéri törvény folytán említett pénzösszegek 20 frtos lábszerinti conventiós pénzfajban értetnek.

Aranyosszék e. köv. A' hunyadmegyei javaslatot Udvarhelyszék módosításán kívül még csak azon pont változtatásával pártolja, mely a' 60 frton aluli kereseteket csak birtokon kívül engedni fölebbvitetni. 49 frt is alul van 50nen, s ha ekkora pénzösszegekre nézve, például egy szegény urbéres birtokon kívül tétetik, könnyen meg lehet fosztva a' lehetségtől is, hogy sérelmét fölebbvitel által orvosolhassa,

Kolozsm. e. k. Hunyadm. k. urbéri eljárás iránti javaslatára megjegyzi, hogy az ajánlott szerkezet egyik pontjában azt, hogy azon esetre, midőn a' tárgy fontossága igényli, az időhaladék adás megengedtetett, szóló is helyesli, de másfelől szükségesnek látja arról is gondoskodni, ha az illető fél a' meghatározott időre feleletét meg nem teszi, arra büntetéssel is szoríttassék, tehát azt javasolja hozzá tétetni, hogy az urbérszék a' feleletével késedelmezőt annak megtételére constitutionalis büntetéssel is, mely az illyes esetekben politikai úton gyakorlatban van, reá szoríthassa. A' 8dik §ban azon esetben, ha végrehajtó az üléstelen tullepne, az ellenállás megengedtetik, minek motivumál hihetően az szolgálhatott, hogy ez által a' reportatióknak eleje vétessék; azonban a' czél így sem lenne elérve, miután a' reportationak nemcsak az említett eset, hanem még számos egyéb kérdés is tárgyait teszi: szóló véleménye szerint az urbéri ügyek folyama gyorsítása tekintetéből is repulsiónak helyet adni teljességgel nem kellene, egyébiránt ha már csakugyan a' repulsió az említett esetben megengedtetik, legalább Dobokam. követével egyértelműleg kíváná, hogy midőn a' repulsió helytelenül történt, a' végrehajtás mindig büntetéssel utasíttassék vissza, mely büntetés annyilehetne, a' mennyi egyéb perekben a' repulsió onus szokott lenni. Mi a' 11dik §ban említett perköltséget illeti, errenézve szóló küldőinek a' nézete, hogy azt a' vesztőfél hordozza; továbbá az urbéres kiköltözése és kimozdítása eseteiben megtartandó eljárásra nézve utasítása nyomán a' rend. bizottság Xdik törvényjavaslatában kifejezett módot pártolja. Egyebekben a' Hunyadm. javaslatát elfogadja.

Egy kir. t. b. Hunyadm. indítványát pártolja. Fogarasv. köv. és közügyig. ur véleménye egyre megy ki. Szólónak a' 11dik §ra nézve van aggodalma, mely azt mondja, „a' panasztól kormányzati uton is elesett fél az elégtétel teljes levégzése után 50 frtn fölül kereset tárgyában panaszát viszont egy év alatt megújíthatja.“ Ezen általános kifejezés könnyen oda lenne magyarázható, hogy a' panaszt, a' hányszor a' főkormányzék ítéletet hoz, mindannyiszor megújíthatni; s ez novumnak novumra halmozása lenne; azért szóló

világosan kifejezné, hogy a' panaszt csak egyszer újíthatni meg. Fogarasv. k. Utasítása küldőinek azon kívánatát teszi kötelességévé nyilvánítani, hogy az urbéri kereset megindítása előtt a' szolgabíró békéltetést próbáljon meg a' felek között.

Alsó fejéri főisp. A' 8dik §ra nézve aggodalmat okoz némelyeknél az, hogy a' repulsiót többszörözni is lehet. Ennek megszüntetésére a' helytelen repulsióra 24 frt büntetést szabna, továbbá a' hunyadmegyei javaslat érintett pontjába belé kívánja tétetni e' kifejezést „e' felett kötelességében álland a' főtisztnek sa' t.“

Egy kh. pártolja Hunyadmegyét egy ktb. módosításával. Krasznam. e. k. küldőji a' r. biz. munkálatait pártolják, s minthogy a' többséggel szemben egyedül áll, mint legközelebb álló véleményhez Fogarasvid. nézetéhez csatlakozik azon módosítással, hogy fölebbvitelnek a' kormányzékhez csak birtokon kívül legyen helye; kívánják még küldőji, hogy a' perköltséget, ha igen elszegényült az urbéres, az illető helység előlegezze helyette későbbi megtérítés mellett, a' költözésre nézve pártolja a' r. bizottsági munk. A' bíróság díját illetőleg, minthogy Hunyadm. indítványa szerint a' jegyzőnek díja egyforma lenne a' bírakéval, kívánja szóló, hogy annak több fizetése legyen, a' dolog természete szerint foglalkozása is sokkal terhesebb levén.

Egy k. h. Pártolja Hunyadm. a' módosításokkal. A' dilatio iránti aggodalomban is osztozik ha bizonyos lenne a' felől, hogy például 21 napi határidő mellett is nem fognak olly körülmények felmerülni, mellyek dilatiót tesznek szükségessé. A' novum iránt m. B. véleményében osztozik. — Végre megegyezik Fogarasvid. követe véleményében is, mi szerint a' sz. bírák minden tárgyban mint békebírák lépjenek fel, minek azon jó következése lenne, hogy végtelen sok perlekedés enyészne el. A' büntetéseket pedig ezüst pénzben kívánja értetni.

Többen a' tárgyhöz nem szólván, elnök ó nmlga kimondotta a' tanácskozás eredményét a' XIII tv. javaslat felett úgy, mint azt korábbi számunkban adtuk.

LVI. Országos ülés június 1én. (Tárgy: a' határrendezés, birtokelkülönítés.) A' jegyzőkönyv felolvasása után elnök ó nmlga jelenti, miszerint a' mai ülésben a' kir. kormányzék is meg kívánja jelenni. Megjelenvén, kormányzó ó nmlga a' következő két kegyelmes kir. leiratot és törvény-cikkeket olvastatta fel. Mellyek magyar fordításban így hangzanak:

FERDINÁND 'stb. Nagyságos, tisztelendő 'stb. Törvényes királyi táblánk jelenlegi szerkezetében a' köréhez tartozó ügyek ellátásával eléggé el levén foglalva, az országgyűlés alatt folytatandó perekről szóló törvény-cikkeket, mellyet a' közelebbi mult országgyűlésről, 1843. január. 31-én kelt felirástoknál fogva a' maga után elönlkbe terjesztettek, tekintettel levén arra, hogy az igazság főleg ténykérdésekben, mindenki ellen, különbség nélkül, gyorsabban szolgáltatassék ki, az ide mellékelt alakban véltük módosítandónak. Mellyet hozzátok azon parancsunkkal küldünk át, hogy szokott módon legfelsőbb szentesítésünk végett terjesztesse fel. Egyébiránt 'stb.

Törvény-cikk. Az országgyűlés folyama alatt tárgyalandó ügyekről. A' törvény és igazság gyorsabb kiszolgáltatása tekintetéből, ó felsége kegy. jóváhagyásával az eddigelő divatozott országgyűlési törvényszűnet, a' jelen törvény-cikknek fogva oda módosítatik: 1 § Hogy a' bűnvádi közkeresetek, urbéri, határkijáratási, továbbá, erőszakos foglalás (spolium) iránti, tiszta adósságos, zálogos, kölesönös számlati, számoltató, első és másod izbeli rokonok közti birtokosztályos, hatalmasság iránt, özvegy férj ellen, szerződött díj letartóztatása, ősi javak pazérlása, özvegy- és léánytartás kiszakasztása iránti, s végre a' reportatiós keresetek, országgyűlés folyama alatt is, a' szokott törvényszakokon, harmadnapj számlati és számoltató bíróságok előtt, valamint az illető fu al-derékszékeken és a' kir. kormányzéknel, a' bíróság illetőségéhez képest, akárki, következőleg országgyűlési tagok ellen is, indíthatók, folytathatók, és így a' bennök keletkezett ítéletek is, a' dolog természetéhez képest elégtételbe vehetők. 2ik §. Hogy a' törvényes kir. tábla előtt, valamig ez iránt további intézkedés nem történik, az elébe terjesztendő törvényes oklevelek lemásolásán kívül, a' bűnvádi és közügyeket, akár ott kezdődtek, akár fölebb vittek legyenek, lehet csak felvenni és ellátni s az ezekben kir. kormányzék által is hozott ítéletet végrehajtani. 3 §. A' szász nemzetnél, valamint a' saját törvényhatósággal bíró királyi és mezővárosokban, az eddig divatozott gyakorlat marad meg. A' másik kk. leirat így hangzik:

FERDINÁND 'stb. Azon törvény-cikkeket, mellyet ti némely hű és magukat érdemesített alattvalóink honosítása iránt kegyelmes megerősítésünk alá terjesztettek, az ide mellékelt szöveg szerint általunk kegyelmesen módosítva és megerősítve, két, u. m. 1842ki november 30- és 1843ki január. 31-ől kelt felirástokhoz képest, azon hozzáadással véltük ezennel visszautasítandónak, hogy azt, érintett meg-

erősítésünk folytául szokott alakba szerkesztvén, legfelsőbb királyi szentesítésünk kegyelmes ráadása végett majd felterjesztesse. Egyébiránt 'stb.

Törvény-cikk. Báró Schirding Ferdinánd, ernsthauseni báró Ernst György, bonai Lukács márkgróf, Rochepine Guido; báró Dorschner Ferencz, József, Frigyes és Henrik, báró Lauingen Frigyes, báró Leithner Frigyes, báró Egloffstein Béla, gróf Rindsmaul Albert, Paget János, matachichi Seethal Ján. mariensee-i Mancz Vincze és Raphael Sándor honosítottak. A' kk. és rr. báró Schirding Ferdinándot az első nemes székely határőr gyalogezred ezredesét, báró ernsthauseni Ernst Györgyöt, Bonai Lukács márkgrófot, és báró Rochepine Guidót, kik közül amaz ezredes, ezek főrmesterek mindnyájan nyugalomba helyezték, dorimthali Dorschner Ferenczet, Józsefet, Frigyest és Henriket, kik közül Ferencz és Frigyes alezredesek, József nyugalmazott százados, Henrik pedig hivatalát jelenleg is folytató lovas kapitány, b. Lauingen Frigyest, báró Leithner Ferenczet, báró Egloffstein Bélát, gróf Rindsmaul Albertet, Paget Jánost, matachichi Seethal Jánost, mariensei Mancz Vinczét, és Raphael Sándort, mindnyájan tehát és egyenkint az elősoroltakat, azon szolgálatok s dicseretes tulajdonok elismeréséül, mellyekhez képest a' köz jó és egyesek haszna előmozdításában a' többi hazafiakra nézve jó példával előmenni törekedtek, és leszálló ágbeli mind két nemű örököseiket és maradékaikat ezen fejedelemség és visszakebelezett részei valóságos és kétségtelen honpolgárai közé találták felveendőkné és sorozandóknak, ó felsége kegyelmes megegyezésének hozzájárultával, a' szokott eskünek a' kk. és rr. előtti letétele mellett, a' többi díj nélkül, Mancz Vinczét azonban az egész díj lefizetése mellett; remélvén, hogy ók és maradékaik a' hon hálás és hasznos polgárai s a' törvényeknek hű megtartói leendenek.

Ezen k. k. leiratok és törvény-cikkek felolvasása és közíratra adatásuk meghatározása után a' k. korm. szék elhagyván a' terem, orsz. elnök ó nmlga a' napirendön levő tárgy felvétele előtt jelenti, miszerint kiváltságos Oláhfalu helység egyik követe Both Károly hivataláról lemondván, helyébe Márton Péter lön választva. S most felszólítja a' kk. és rr. hogy a' kitűzött tárgyhöz szóljanak. Kitzte volt, ugymond, a' rendsz. bizott. VII. törvényjavaslatát, mely szól a' tagosításról és a' III. törvény-cikk tárgyalásakor ide használt legelőelkülönítés kérdését. Ugy értette szóló elnök, hogy a' kk. és rr. előleges tanácskozásaiában a' r. b. munkálataitól nagy részben eltávoztak, azt bővítették; minélfogva alig hiszi, hogy könyitise a' tanácskozás folyamát, ha alapul a' rend b. munkálatait vennék fel. Czelirányosabb lenne az előleges tanácskozásokban megállított szerkezet nyomán indulni. Ebben már különböző kérdések fordulnak elő, hogy t. i. miként történnék a' tagosítás, a' legelők elkülönítésének kulcsa mi legyen, továbbá a' tagosításból micsoda helyek vétessenek ki? Tervezve van továbbá a' bíróság, perfolyam, perköltségek és végre némely kivételek. Nézete szerint felette könnyitene a' tanácskozást, ha az első indítványozó ur előbb csak az első kérdésre vonatkozva adná elő javaslatát.

Legelőbb egy ktb. emelt szót, következő az általa javasolt törvényszervezet:

Törvényjavaslat a' határrendezésről és birtok elkülönítéséről.

Az Appr. Const. III. része 29dik törvény-cikke következőleg módosítatik és terjesztetik ki. 1. §. Birtokának elkülönítését bármely birtokos, úgy az urbéri állományokért az urbéres közönségnek többsége megkivánhatja, melly ezt kívánóknak számára egy vagy a' lehetőségig legkevesebb tagokban a' határ fekvéséhez képest akint szakasztassék ki, hogy ez által a' többi birtokosok és az urbéresok a' határ jobb részéből, a' mennyiben ennek használatában voltak, ki ne rekesztessenek. 2. §. A' birtokainak elkülönítését kívánók számára nem csak azon birtokmennyiség, mit eddig dülönkint szántóknak vagy szénafüveknek használtak aránylagosan kiadandó, hanem ezzel együtt a' még fenlevő közhelyekből (hová az állandó legelők is értetnek) és közös erdőkből való illetőségeik is kiszakasztandók. És ez, akár volt azon helységben határosztály, akár nem, egyiránt megtartassék. 3. §. Ha a' birtokelkülönítés olly háttaron követeltetik, hol még törvényes határosztály nem volt, ott minden esetre a' birtok elkülönítéssel a' határosztályt illető kérdések is határozandók. 4. §. Ha valamelyik birtokos kívánja ezen elkülönítés alkalmával az olly közjavadalmak arányosítását is, mellyek a' fenálló törvény szerint limitatio tárgyát teszik, véghezviendő. 5. §. A' birtok aránylagos kiszakasztására nézve kulcsul a' következő elvek határozatnak. I.) Az osztályos atyafiak, vagy ezek jogán bírók közt, a' hol valamely egész helységre és annak határára nézve, le a' legújabb időkig tisztán tudatik az osztályos illetőség, (ramalis successio) hogy t. i. különösen azon helységnek és határának hányad része illeti örökösödési jog szerint egyik vagy másik birtokos felet: ott mindennemű

külsőknek kiszakasztásában az osztályos illetőség kiadandó. Ha valaki valamely osztályos birtokostól egy részt megvásárolt volna, ez minden esetre az eladó részébe tudatik, de a vásárlónak adatik ki. II.) A hol pedig ezen osztályos illetőség oly tisztaságban, mikép itt előterjesztett, bé nem bizonyítható, ott külön kules állittatik meg: először a sajátul használt külső birtokok, másodsor a közhelyek 's ezekből tett foglalások felszámítására. És pedig 1) Az olly külső birtokokra nézve, melyek régi időkől fogva saját gyanánt külön birtokoltak, és bé nem lehet bizonyítani, hogy közhelyekből fogattak volna fel, ugy az olly birtokokra nézve is, melyek eddigi törvényes határozatlyokkal a birtokosak közt már kiosztattak, ezeknek a jelenlegi birtoklás szerinti valóságos kiterjedése lesz felszámítandó, és az illy jelen birtoki mennyiség összege fog kinekinek illetős aránylagosan kiadatni. 2) A közhelyekre, hová az ezekből tett foglalások is belé értetnek, a rőszeszesedés kules. szolgálnd: a) a régi telkek száma, ha ez tisztába hozható, melyben az udvartelkek általában két régi telkeknek vétetnek, ha azonban bébizonyítatnék, hogy több udvar-, vagy régi jobbágytelkekből vannak összeszerkesztve, ezeknek száma tekintetbe veendő. b) Ha pedig a régi telkek semmikép nem lehetne tisztába hozni, a közhelyekből illetőségek a birtokosak közt meg fognak állittatni, az eddig is birt belsei birtokai kiterjedésének arányában, hová a közhelyekből felfogások semmi esetre bé nem számítandók. A hol határozatly volt, a fenmaradható közhelyekből illetőségek kiszakasztására a határozatlyban használt kules meg fog tartatni, ha hitelesen tisztába hozhatik, ellenkező esetben az előbbi elvek szerint új kules leszen megállítandó. 6. §. Az előbbi §ban foglalt minden pontokra nézve határozatly, hogy ha ezen rendezés alkalmával a felek egymás közt valamely kules iránt megegyeznének, mindenek előtt az egyezés tartalma követendő. 7. §. Praediális helyeken levő közhelyek felosztására is az előbbi két §ban határozott kulesok alkalmazandók, megjegyezve a régi telkekre nézve, hogy csak azon telkek vétethetnek régieknek, melyek még a praediummá változás előtt azon praediális helyen voltak. Hogy ha a praediumokban az előbbi kulesok közül egyiket sem lehetne alkalmazni, az ottani közhelyek, a régi idők óta ugyanott külön birtokolt helyek arányában osztandók. 8. §. A közhelyekből tett felfogásokra nézve idomulásnak helye nincs.

A tanácskozás folytatása másnapra haladt.

TARSULATI ÉLET.

A m. orvosok és természetvizsgálók Sopronyban f. eszt. ben tartandó, számra VIII. dík nagygyűlése érdeklében azon tisztelt hazánkfiak, kik abban részt ohajtanak venni, újabbban szives tisztelettel figyelmeztetnek, miszerint azon esetre, ha szállásuk iránt más uton nem gondoskodtak volna, magukat jó előre a gyűlés helybeli titoknokánál tek. dr. Toepler Károly urnál ez iránt bejelenteni ne terheltessenek, kivánatos lévén egyszersmind, hogy mindazon értekezésekről 's a társulatot tárgyrokonságnál fogva érdeklő küldeményekről az imént tisztelt titoknok ur színté jó előre értesíttessék. — Miután pedig társasági elvezetek szemponjtábol igen kívánatos, hogy azon ügybarátok, kik e gyűlésre utjokat Pest- és Pozsony felé veendik, a legtöbb kényelmet ajánló gőzhajón együtt utazzanak, intézkedés történt, hogy a f. eszt. augusztus 8-án reggel Pestről elindulandó gőzösön ugyanaznap késő este, vagy másnap reggelre Pozsonyba érkezendő vendégek a 'Zöldfa' nevű fogadóban elegendő számú hintókat 's társasági-kocsikat találjanak, melyekkel ugyanaz napon este Sopronyba érkezendek, hol is a város háznál az illető szállások iránt azonnal szükséges utasítást 's minden lehető felvilágosítást nyerendek. — Pesten, június 10-én 1847. K u b i n y i Ágoston m. k. alelnök, T ö r ö k János m. k. titoknok.

A József nádori országos emléklap vasárnap június hó 20-án déli 12 órakor lesz először látható a nagy redutteremben, 's ünnepélyes kiállítását a beces 's maradandó emlékü mű szerzője 's rendezője Szálé Lajos, hallomás szerint, nemesebb művelézzel is összekötöni szándékozik. Névszerint Morelly zenekara egy egyszerű nyitányal fogja az ünnepélyt megkezdeni, mit az ez alkalomra készített nyitány elszavalása követend valamelyik neves szavalótól, végre két hölgy zongorán 's phisharmonikai egyesült működése. Maga a később nemzeti muzeumunknak örök mű- 's koremlékül ajándékozandó országos emléklap részletei következők lesznek: a) dicsőült nádorunk ő fenségét ávalozoló főfestvény olajban készített Szálé István, acad. festész; b) a főfestvényt környező országos 's hatóságizimeres lapok, es. k. udv. ezimerfestő Stein intézetéből; ezek c) egyszerű aranyos rámba lesznek foglalva, mely lehető legdisztesben állittatott ki. 4 Az eredeti hatóság pergament lapokat tartalmazó szekrény Vanek hazai diszművestől 's végre 5) ennek fődőjén dicsőült nádorunk domborműves arczképe 32 lat ezüstet nyomva Szentpétery

József derék hazánkfiától. Belépti díj a megnyitáskor lesz zártzékért 1 frt, a nélkül 20 kr. pp. Azontul egész jun. 30-kaig naponkint reggeli 10 órától 11g, délután 3tól 6ig 20 kr. pp. Minél több közönséget remélünk 's ohajtunk a beces emléklapnak, melyre még bővebben térendünk vissza. —

ADAKOZÁSOK. (10dik jelentés) A Reguly társulat pénztárába 1846 július 6dikától 1847 majus 14dikeig a következő részletek folytak be: A.) R e s z v é n y e k. 1845re Benyovszky Péter, Sztrókay Antal, egyenként 2 frt. 1846ra: magyar testőrök 20 frt; özvegy Lászlóné született Szűcs Jozefa 10 frt; Stipula József 6 frt; Bresztyenszky Béla, Wildner Ignác egyenként 5 forint; Somogyi Károly, Wenczel Gusztáv egyenként 4 frt; Benyovszky Péter, Sztrókay Antal, Kiss Emilia, Ráth Károly, Szilassy János, Oswald Ferencz, Tamásy Kalazantz, Zimmermann Jakab, Nagy Péter, Baranyai Zsigmond, Jäger Ágoston, Reisinger János, Süme-gy Pál, Szigli Gábor, Széchy Ágoston, Ráth Péter, Endlicher István, Freund Károly, Homoky Imre, gróf Hunyady Imre, gr. Hunyady János, Ivanchich Victor, L. S. R. Nagy Elek, gróf Pálffy Antal, gróf Pálffy Miklós, gróf Pálffy Pál, Sörös Imre, Gruber György, Kutscherik Sándor, báró Luszénszky Pál, Roth Mátyás, Ensel Sándor, Jankovich Vincze, Nagy Márton, Liptay Lajos, Faisz József, Pápay Ferencz, Péczely József, Kerekes Ferencz, Kovács Mihály, Linzbauer Ferencz, Béely Fidé, Neumann testvérek, Milotay József, Kállay Ferencz, Kollár Henrik, Dobray József, Póznér Antal, Radl József, Sallér Anna, Breyer Gyula, Günsberger Lőrincz, Löv Lipót, Szép Károly egyenként 2 frt B.) A d a k o z á s o k: Veszprém megye küldeménye: 21 frt 32 kr; Végh Ignác gyűjtéleke 2 frt; Pajor Titus gyűjtéleke 1 frt 32 kr; Batta József gyűjtéleke 1 frt. Földvár y Gábor gyűjtéleke 1 frt; Korizmic, Wrehovszky Mihály egyenként 1 frt; Madách Imre 40 kr; Folk Ignác András, Névtelen, Zechmeister József, Dángl Antal, Sztrókay Béla, Vukovics Sabbas, Kiss György, Mesko Gyula, Nagy Sándor, Nikoltis Pál, Szummer P. Ferencz, Beniczky, Winkler, Stokinger Móríc, Galgon Mihály, Ábrahámfy, Tili János, egyenként 20 kr; Körtvélyesy Bálint, 2 névtelen, Hatvani Imre, Turi Samu, Dessewffy Lajos, Árpádfi, Dömötör Tamás, Vincze Pál, Mike Simon, Csernely Béla, 2 Egyvalaki V. G. Egy Sándor, Schaeffer György egyenként 10 kr: — Együtt 206 frt 25 kr. pengő — Eddigi összes bevétel: 1342 forint 41 kr pengőben. Antal Mihály s. k. társ. pénztárnok.

KÜLFÖLD.

AMERIKA. Ujyorkból maj. 18káról következőt irnak az amerikaiak újabb győzelmiükről. Mi a mexicioiakat april 18kán Cerro Gordónál egy főig megvertük. Az egymás ellen hadakozott erők majd egyenlők voltak. Scott tábornok 12 ezer főt számlált, Santa Ana tábornok néhány ezerral tán többet. Santa Ana a magasokon állt 's jókora sánczok mögé vonult, miket mi azonban ostrommal foglaltunk el. 43 tiszt és közlegény vesztésüknk volt, kik halva maradtak a csatahelyen 's mintegy 300 sebesültünk. Öt mexioi tábornok (a mexioi hadseregben tömérdek a mindenféle rangu 's különösen főbb tiszt) számtalan tiszt és 5 ezer közlegény rakta le fegyverét. — Semlegesség ígérete mellett fegyvertelenül boesátottunk őket vissza, miután hiányt szenvedtünk az élelmi szerekben, és nagymennyiségű álgut meg fegyvert össze kellett rombolnunk, mert nem használhattuk. Régi szokás szerint Santa Ana lovasságával együtt futással menekült, de sietségében 70 ezer dollárt hagyott nekünk, valamint egy tökéletesen kész ebédet, melylyet főbb tisztaink munka után a legnagyobb vidorsággal költöttek el. April 25kén tudaték táborunkban, mikép Santa Ana a helyett, hogy Jalapába ment volna ott ellenünk szegüendő, a Veracruzból egyenesen Mexicoba vezető utba vágott 's mintegy 5—6 ezernyi sereggel Orizaba alatt állott meg. Az ut Mexicoba tehát most nyitva előttünk. Ennek daczára sem akarnak békét kötni a mexicioiak. Dictaturát alakítottak a háboru idejére 's halállal fenyegetnek mindent, ki békéről szólni mer. A csata napján ugyanazon idő tájban a tuspani tengeri kikötő is kezinkre jutott. Admiralságunk csak hét hajót hagyta ott a kikötő őrségeül 's hajóhadastul veracruzai állomására tért vissza.

April 29keig terjedő tudósítások szerint Scott tábornok már is egész Jalapáig nyomult 's Worth tábornokot még 12 órányival tovább küldötte az előcsapatokkal az ország belseje felé Puebla irányában, mely egyike Mexico legnagyobb városinak több mint 60 ezer lakossal. Santa Ana hadserge másodsor bomlasztott meg egészen; de már 21kén, tehát két nappal a csata után, újra 6 ezer főnyi sereg gyűlevész csoportosult körüle 's hallomás szerint szándéka Jalapa és Puebla közt még egyszer szembeszálni velünk, mi mindenesetre csak annyit jelent, mint magát általunk ismét megveretni. „Ott a yankeek (amerikaiak) Thermopylákat fogják találni — így irt Santa Ana az uralkodó congressushoz Mexicoba. De illyetén beszédre mit sem adhatni. Hisz néhány nappal a cerrogordoi ütkezet előtt a

mexioi „Republicano“ egy levelet közölt Santa Anától, melyben többi közt ez állott: ha az amerikaiak a cerrogordoi szorost elfoglalják, akkor aztán nem biztosak a pokoltól. A szoros el van foglalva, a mexicioiak nem védelmezték ördögöként 's épen olly keveset biznak a pueblaiak kérkedő beszédében, kik hírlapjaikban legdühösb átkokat szólnak kormányunk 's hadsergünk ellen. Eddigelő nem látszik többé semmiféle akadály utunkban Mexico felé; Scott tábornok jelszava: előre a fővároshoz! 'S ha Taylor tábornok a San Louis de Potosi uton olly gyorsan nyomul előre mint Scott tábornok a jalapai és perotei völgyuton, akkor mind a két tábornok e pillanathban már Mexicoban van. — A mexioi tábornokok, mindenütt mielőtt valamely állomást oda hagytak, a börtönöket felnyitották 's a fegyenczket kibocsátották. Mexico fővárosban legnagyobb zavar uralkodik.

PORTUGÁLIA. Majus 22kei lissaboni tudósítások angol lapokban jelentik, mikép azon hirre, hogy a fölkelők St Ubesbol ellenséges mozgalmat szándékoznak a királynő kormánya ellen intézni, „America“ britt fregát 's „Polyphemos“ hadi gőzös, aztán „Bilbao“ spanyol fregát pecsételt parancsokkal Lissabonból oda utaztak. Általános a hir, miszerint a britt-spanyol hajócsapat a semmi közbejárást el nem fogadó fölkelők ellen erélyesen fog föllépni.

SPANYOLORSZÁG. Maj. 27kei madridi lap a királynő olly rendeletét boesátja közre, miszerint jövőre Spanyolország hazai művészet emelésére Romában több növendéket tartand és pedig különösen kettőt a festészet, egyet a szobrászat 's egyet a vésészet részére. Ezek mindegyike tanulványi idejére 1200 franknyi segélypénzt fog nyerni évenként.

ANGLIA. A dublini repealegyelet maj. 26kán rendkívüli gyűlést tartott az „engesztelődesi csarnokban.“ Valamennyi jelenvolt gyászruhát viselt 's azon szék, melyet különben nagy vezérok szokott vala elfoglalni 's mely távollétekor mindig üresen maradt, feketével volt bevonva. Az irlandi néphez intézett felirat, mely általános tetszés közt fogadtatott el, következőleg hangzik: „Hazafiak! O'Connell nincs többé! Irland lélekadó szelleme eltűnt. A nemzet világa kialudt. Sirjatok és jajgassatok 's legyen fájdalomatok határtalan gyermekei Irlandnak! mert szomorúságotok kelyhe csordultig telt meg, és szenvedéseitek mérték nélküliek. Szivetek büszkesége földhöz sujtatott; Erin tündöklő fija elragadtatott, hazátok szabadtitja elhunyt. Inségletes ével tetszett a mindenhatónak minket meglátogatni — mirigy és éhínség ragyaint dulkan népünkben. Idegen országban, messze távol a magától, fekszik Irland szabadságbajnoka gyászpadon kiterítve. Mi gyászoljuk őt, mert az egész emberiség siratja őt, 's vesztésüknk fájlalja a világ. Hazafiak! mikép fogjuk legjobban tanusítani, hogy szerettük őt míg élt 's hogy most elhunytát panaszoljuk? Az által, hogy elveit szentül megtartjuk, rendeleteinek engedelmeskedünk, ugyanazon nemes ezélokot békes uton, min ő járt, üzzük. Egy bizonyos értelemben, valódi értelemben O'Connell nem hallt meg! Férfiak mint ő nem halhatnak meg; mi benne halandó volt, elmúlt; halhatatlan része megmaradt. Szelleme, hazafiak, nálatok marad. Erkölcsi tanusításai mindenkorra belétek vésetvék — belétek 's az összes világba. Semmiféle idő nem irtja ki bölcs szavait. Mi bennünket illet, kik itt általa szövetségben vagyunk egyesítve, mi el vagyunk határozva, elveihez hiven ragaszkodni, tanúsítását 's csupán ezeknél maradni meg. Ez a mi szilárd, változhatatlan elhatározásunk. Az egész világ egy nagy hezagot érez: ki fogja betölteni azt? Melly ország, melly nép nem veszte jöltevt? A mi országunk irányadójt, vezérét veszte el. Vajha ez ország folyást az ő bölcsességét követné, 's mindig O'Connell zászlója alatt állana! Ösvényei a béke ösvényei voltak. Törvény- és rend utain járt ő. Emlékezetek mindenkör egylete jelszaváról, ama jelszóról, melly bölcsesége 's tapasztalása magvát képezte: „a vétséget elkövető férfi csak az ellent erősíti.“ Hoszszas és hű szolgálatura, példás életére, halhatatlan neve dicsőségére kérünk titeket oh hazafiak, ne ingadozzatok amaz elvekben, ne távozzatok el O'Connell czéleitől, ne fedjétek el tanúsításit! (aláírva) Cornelius M. Loughlen, gyűléselnök; T. M. Ray, titkár. Kérdés most: mi lesz a repeal-egyletből? felelet rá: vagy el fog egészen tűnni, ha a kormány Irland valódi szükségait ki fogja kellőleg elégíteni tudni; vagy O'Brien 's a fiatal irlandiak pártja által egy új, a közre nézve veszélyes fordulást nyerend.

FRANCZIAORSZÁG. A francia hadjárások Afrikában, bármily súlyosak 's enyészők legyenek különben, némi költői oldallal is birnak. Yussuf tábornok legutóbbi meneténél Dzsebel Amurba 's a kis sivatagba, eleinte sokat szenvedtek a katonák, különösen april 19ke óta egész 26ig, eső hó és jégeső által, annál inkább mivel tíz óra járásnyi földterületen egy darab fát sem találtak, mellynek tüzenél fölmelegülhetek volna. Levesfőzésre tevé- 's lóganéjt használtak tüziszertül. Midőn később szép idő következett, min-

den baj csakhamar feledve lón. Fő évezetül szolgáltak a valóban királyias vadászatok tul a' Taquinon. „Gondoljon magának az ember 12—1500 lovasból 's hat gyalogszázadból álló hajtóvadászatot — így ír az Akhbar egyik levelezője maj. 7kéről — mindezen lovas, tizenöt lépésnyire egymástól a' végtelen síkságon, elül ötven agárral, képez egy vonalt, 's öszszes vadait e' roppant térségnek maguk elött hajják. Itt aztán nagymennyiségű nyulat, foglyot fajtyukot, zergét 'stb. halomra lóttek. Mindez a' tábornok elibe vitetett, ki a' zsákmányt az öszszes főtiszttség közt 's ezek ismét ezredeikben osztaták el. El Beida mellett, Dzsemel Amurban, egy vadat üttek, mely a' délnyugot- algiri beduinoknál arui, a' délkeletieknél pedig festan név alatt ismert. Igen szép állatnak festik 's nagyságra ökörhöz, színre szarvashoz hasonlónak; fején két, vastagon kivájt 's mintegy 18 ujnyi hosszúságú szaru van, hosszú sörényzete mélyen lóg lábaira, melyek igen hasonlítanak a' kecskéjéihez, végül nyaka nagyon kurta, de fejét magasán, büszkén hordja. Öt ilyen állatot, melyek a' hegység legmeredekebb sziklái közt élnek, ejtettek le 's a' tábornok darabjéért 50 frankot fizetett. Husát, mely hasonlólag felosztott, pompás izének állítják; bőrét a' l i r b a küldötték, honnan kitömetve Párizsba fogják szállítani, hol azt aztán vizsgálat alá boesztandják. — Máskor meg általános mérszárítást vittek a' vadászok közt véghez. A' Fülöpünnepélyt is a' pusztában ülték meg: legelőt mise tartott, aztán ezébalövés, (első ju-

talomdíj 100 frank 's három ürü 'stb), továbbá versenyek, ürühús, szalonna, pálinkaosztogatások, pénzadományok. — A' National egyik levelezője szerint ezen egész hadjárás sajátképe csak a' marsal rokonának (Yussufnak) gyors előléptetése végett intéztetett. Tudni kell egyszersmind, hogy a' tábornok alatti hadláb soha sem indul ki bő élelemszerek 's egyéb kényelmi dolgok nélkül. Legutóbbszor a' tábornok más rendkívüli fényűzési czikkekk közt, nyolcz fejős tehenet is vitetett magával, hogy maga 's barátságára mindenkor friss teje legyen a' kávé és theához. — Toulonból jelentik, hogy a' Jonville herceg parancsnoksága alatti hajócsapat az afrikai partokhoz vitorlázott.

Toulonból jun. 1én Anacreon gőzös Lissabonba ment, melyet is Solon gőzfregátnak haladék nélkül kellett követni. Egy másik gőzfregát Veloce, az amerikai partokhoz küldetett, Joinville herceg után, ki infernal gőzfregátot is Portugáliába rendelve Franciaország képviselői a' közbejárásnál. Hogy a' herceg személyesen menjen oda, mint némelyek állítják, abból hihetőleg mi sem lesz. Toulonba Bugeaud marsal váratték, ki hallomás szerint leakarja tenni a' parancsnokságot. A' marsal a' tartomány külsőlegi megnyugtatását végző 's ezzel feladatát megoldá, míg folytonos küzdésben a' kamarával 's a' kormánytól kevésse gyamolittatva 's olykor mintegy megtagadva, Franciaországban lassanként erőltlen állomáshoz jutott.

BOROSZLAI GYARJUVÁSÁR. jun. 1jén. Jóllehet

a' mult nyári és őszi hónapokban gyapjuár-szökkenést tapasztaltunk 's táraikat annyira kiürítők, hogy az itteni 's külső nyereszkezők már mult évi novemberben nevezetes szerződéseket tettek fölemelt ár mellett a' legközelebb nyírásra, ez utolsó nyolcz hétben mindazáltal a' rosz lipesei posztóvársár, a' magasb gabnaárak 's a' példatlan pénzüszükség Angliában a' kedélyeket annyira nyugtalaníták, hogy aggályos varakozással néztünk a' sokadalom elibe. Képzeltetni mennyire lepettünk meg tehát, midőn épen ellenkezője történt annak, a' mitől tartottunk 's esökkenés helyett inkább szökkenés mutatkozott az árakban. Okai ezen gyors változásnak nyilván a' vásárlók nagy száma, készlethiány valamennyi nevezetes kereskedelmi piacon, kissé jobb fordulat Anglia pénzügy állásában, valamint kilátások gazdag termésre. Annyi bizonyos, hogy kissé biztosabb folyamat nyer a' gyapjueladási ügy, mivel a' vélemény most jól nyilatkozik iránta 's ennek következtében az ár önként magasult. — Legjobb vásárlóink voltak németföldi, belga 's francia kereskedők és gyárosok; angol barátink a' fenemített ismeretes okokból igen tartózkodók voltak, és sokkal kevesebbet vásároltak, mint mult évben. A' gyapju mosás és kezelés, kevés kivétellel, jól sikerült. Az ausztriai behozatal most is igen csekély volt, de annál nagyobb a' Posen nagybgségi 's lengyelországi, melyek folyvást tartanak. Az első és második kézben létező eladatlan gyapju már csak körülbelül 10—12 ezer mázsára rug.

48ik szám.

É R T E S Í T Ő.

1847.

A' gőzösk járása 1847. junius 15étől kezdve:

Pestről Bécsbe naponként; indulási idő a' páratlan számú napokon — mint jun. 15, 17, 19, 21, 23, 25, 27, 29én — reggeli 5 óra.

A' páros számú napokon pedig, mint jun. 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30án, az indulás órája: déli 12 óra.

Pozsonyba indul gőzös minden másodnap, és pedig páros számú napokon, u. m: jan. 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30kán. Indulási idő reggeli 5 óra.

A' naponként reggeli öt órakor elinduló hajók a' Gönyő és Győr között járó gőzöskkel öszszeköttetésben vagnak.

Zimonyba hétfőn, Tittelnek lejárát- és Eszéknek felmenet-utoni érintésével.

kedden Eszéknek lemenet- és Tittelnek felmenet-utoni érintésével.

csütörtökön egyenesen oda és vissza.

pénteken, Tittelnek lemenet- és Eszéknek felmenet-utoni érintésével.

szombaton, Eszéknek lemenet- és Tittelnek felmenet-utoni érintésével.

Drenkováig vasárnap és szerdán.

Ezen gőzösknek indulási idejük reggeli 5 óra. **Öszszeköttetési járasok Konstantinápoly- és Odesszával:**

Vasárnap, junius 20kán az oláh részen Konstantinápoly- és Odesszával. Vasárnap, junius 27kén a' török részen Konstantinápoly és Odesszával.

Nagyon kéretik az uti-podgyásznak a' Bécsbe járandó hajókra legfeljebb déli 11 óráig, Pozsonyba, Gönyőre, és Pestről lefelé járandókra legfeljebb estvél 8 óráig indulási nap előtt a' hivatalban feladatása, minthogy a' déli 11 óra után és illetőleg reggel a' hajók elindulásuk előtt hozatottak, csak a' következő gőzöskkel szállíthatnak le, a' hajókra egyenes felhozás pedig épen azok indulása előtt nem engedethetik meg.

Pesten, junius 1jén 1847. **Gőzhajósi hivatal. 2—5**

Csődület. krral rétt helyett, — 18 pozs. mérő 1 ft. 45

A' Mármaros vármegyébe keblezett kr. mérőjét megváltandó conventiós buzával és szabad lakkal, megürülvén, folyamatosan állomására, előbbi 150 pftnyi évi f. dők, tanítói kiképezettségük, jóviseltek, edzetéssel, — 11 ft. 12 kr. rétt helyett, — 8 köb dugi szolgálatjuk, szükséges tudományok öltözifa, és 80 font só-járuélékkel, — 18 és nyelv- főleg zene-isméretök felőli bizonyítványokkal ellátandó folyamodványainkat a' mármarosi kir. kamarai igazgatóság-tól 200 pftnyi évi fizetéssel, 1500 öltözif. é. junius utolsó napjáig adják fel, és 1 mázsa só-járuélékkel, — 19 ft. 12 be. Kelt Szigeten, 1847. majus 6án. 2—3

F ö l h i v á s

az első magyar Tiszagőzhajózási-társaság második részvényrészleteinek befizetésére.

A' t. cz. részvényesek tisztelettel felszólítanak a' 2dik 20 száztólis részvényrészletnek folyó 1847diki **Julius 29dikétől augusztus 14dikéig** befizetésére. — A' befizetések történnék: Pesten, Wodianer és fia irodájában, Debreczenben Riekl Anzelm-nél, Miskolczon Fazekas Lászlónál, Szegeden Wodianer és fia irodájában. Kelt Pesten, junius 9dikén 1847. **A' választvány által 1—3**

Árverési hirdetés.

A' zombori tekintetes kir. kincst. főigazgatóság rendeletéből a' tiszamelléki kir. kor. urodalom keblében helyzetett magszakadási nemes udvarok az illető községek közlegelőin használandó 's alább kitett számszerinti szarvasmarhák és juhok szabad legeltetési jogával együtt az 1847diki évi junius hó 28dik (huszonnyolczadik) napján Ó-Becsén a' kir

kincstár tisztartói írószobájában, délelőtti órákban tartandó nyilvános árverés útján a' legelőket igérőnek 1847. évi november 15. napjától kezdve számítandó egy évre haszonbérbe adandók lesznek, ugymint:

Folyó szám.	Névszerint.	belső állományok		szántó-földek		szabad legeltetési jog.	
		2200	ööllel számított lánccok.	szarvas-marhákra.	juhokra		
1)	Mártonyoson és határában	1	61 ¹⁴ / ₂₂₀₀	40	150		
2)	Ugyanott	—	69 ²⁹ / ₂₂₀₀	40	150		
3)	Zentán és határában	1100 ²²⁰⁰	66 ¹⁴ / ₂₂₀₀	30	100		
4)	Adán és határában	130 ² / ₂₂₀₀	45	30	100		
5)	Moholy helység határában	—	63 ⁶⁶ / ₂₂₀₀	40	150		
6)	Moholy helység határában és helységben	1506	38 ¹⁰ / ₂₂₀₀	30	100		
7)	Ó-Becsén és határában	4369	359 ⁶⁹ / ₂₂₀₀	180	630		
8)	Földváron és határában	11460	174 ⁴⁷ / ₂₂₀₀	90	450		
9)	Szent-Tamason és határában	1100 ²²⁰⁰	78 ⁷⁷ / ₂₂₀₀	50	180		

A' bérleni szándékozók ezen árverésre a' szükséges 100tól 10 pengő ft. számított bánatpénzzel, az ismételten pedig tulajdon javaikról szóló hiteles bizonyítványokkal vagy kezességekkel, a' fennevezett napon és helyre hivatalosak oly megjegyzéssel, hogy a' kifejlesztő környülmények szerint a' nevezett külső udvarok kisebb részlegekben is bérbé fognak adatni.

Egyébíránt az árverési határnapig lepecsételve beküldendő írásbeli ajánlatok is fogadhatnak el, és a' bérlét föltételei eleve meg tudhatók lesnek mind a' tettes zombori kincstári főigazgatóságnál, mind az illető ó-becei kir. kincst. tisztartóság hivatalánál.

Végre még hozzá adatik: hogy az árverés bevégeztetése után semmi ajánlat nem fogadatik ugyan el, ellenben ha a' kincstári uradalom az árverés eredményében bármilyen oknál fogva nem nyugodnék meg, fentartja magának a' fennebbi telkekre nézve szabad rendelkezési jogot. — 2—3

Hirdetés.

A' nagy. magy. kir. udv. kamararendelethez közhírre tétetik: hogy a' Huszti k. kamarai uradalomhoz tartozó regálék és haszonvételek, ugymint:

Koronai Husztmező városában:

1) A' sör-és pálinkafőzés, a' mézár-székkel, ahoz kívántató épületekkel és szer-számokkal együtt;

2) A' nagy-ági hidvámszedési jog, a' hidmelléti vámos-házakkal és koresmáltatási joggal együtt;

3) Huszt-baranya nevű telepedési helyen valamint az ottani sókánál a' szabad-koresmáltatási jog;

4) Ugyanott a' mézár-szék;

5) Csebrény nevezetű telepedési helyen szabad italok használtatási joga;

6) A' huszti piacon a' nagy vendég-fogadó-épület alatti első kalmár-köbölt;

7) Ugyan mellette levő 2ik és 3k kis-séb köböltök;

Técsőn:

8) Az uradalmi mézár-szék;

Viskén:

9) Az uradalmi mézár-szék;

Izán:

10) Az uradalmi koresmaépület szabad koresmáltatási joggal;

11) Az uradalmi mézár-szék;

Sz á l d o b o s o n:

12) Az uradalmi koresma ahoz való állással együtt;

13) A' mézár-szék;

B u s t y a h a z á n:

14) A' faluban és a' sóházbeli telepedési helyen levő két koresma;

15) Az uradalmi mézár-szék;

T a l a b o r f a l v á n:

16) Az uradalmi koresmahoz szabad italméresi joggal;

17) Az uradalmi mézár-szék;

D u l f a l v á n:

18) Az uradalmi koresmahoz szabad koresmáltatási joggal;

K e r é k h e g y e n:

19) Az uradalmi mézár-székés

G e r n y e s e n:

20) Polyánka nevű 12 holdnyi irtvány f. e. junius 30kán (harminczadikán) Husztont tartandó második nyilvános árverés útján csakugyan folyó 1847d. évi november elsőől kezdendő három évre haszonbérbe fognak kiadni. Kiknek tehát azok kibérlésére kedvök lenne, a' fenérintett napra és helyre szükséges 10 precentnyi bánatpénzzel fölkészülve meghivatnak.

A' szerződési föltételek a' huszti kir. kamar. tisztartóságnál meg tudhatók. Budán junius 2kán 1847. 1—3

Gabonaár váltógarasokban.

	Tisztabuzs	Kétszeres	Rozs	Arpa	Zab	Kukorica
Pesten, junius 11. (pesti m.)	520—565	—	—440	330	130—140	—360
Veszprém, " 11. (poz. m.)	320—360	290—310	280—290	230—235	90—91	230—235
Baja, " 4.	283—292	—	—	—	—	—220
Győrött, " 5.	320—360	290—300	280—300	220—230	98—100	230—240
Mosonyban, " 10.	320—370	260—280	255—280	190—210	102—112	208—230
N Szombatban, " 8.	310—400	—	288—303	248—262	102—109	—
Pozsonyban, " 8.	320—355	—	273—300	210—	104—107	—254
Miskolczon, " 3	420—425	390—395	375—380	255—260	94—95	270—280